

© BIO ZOEKT BOER

Mengteelten in de praktijk

De continue zoektocht naar aangepaste diervoeders en naar een betere opbrengst per ha brengt ons al heel snel bij het toepassen van mengteelten. De ervaringen worden steeds breder en geven aan wat de voordelen kunnen zijn van deze manier van telen.

Eiwithoudende gewassen en granen

Bij deze zoektocht naar voldoende eiwit in het voeder komen we al snel terecht bij de teelt van vlinderbloemige gewassen zoals bonen, erwten en lupinen. De zuivere teelt is uiteraard ook een optie, maar deze gewassen mengen met een graan levert een extra dimensie op, wat maakt dat we met heel weinig extra bemesting toch een mooie opbrengst per ha kunnen verkrijgen. Tijdens de Bio Beurs in Zwolle kregen we twee getuigenissen te horen van telers die er de laatste jaren mee aan de slag

gegaan zijn. Ze deelden hun ervaringen met de aanwezigen.

Zomertarwe en veldboon. De eerste getuigenis kwam van Jan Rombouts, een biodynamische akkerbouwer/legkippenhouder. Het werken met eigen voeder is voor biodynamische telers nog strenger en Jan probeert dus zoveel mogelijk eigen voeder te telen. Hij koos voor de combinatie van zomertarwe (Lavett) en zomerveldboon (Tiffany). Deze combinatie vraagt geen bemesting, is goed onkruidonderdrukkend, levert extra biodiversiteit en is een goede eiwitbron voor de kippen.

De teelt start met het uitzaaien van de mengeling op 2 april. Rombouts zaait op 6 cm diepte om minder last van duiven en kraaiachtigen te hebben. Per hectare wordt er 180 kg veldbonen en 60 kg tarwe gezaaid. Op 150 cm brede bedden worden zes rijen gezaaid (met een tussenafstand van 22,4 cm). Tussen de bedden ligt een rijpad van 38 cm. Het onkruid wordt aangepakt met de Treffler-wiedeg en na opkomst nog eens met de schoffel. Half augustus rijpt de teelt af, met een kleine voorsprong voor het graan. Er wordt in totaal een goede 7,5 ton geoogst waarvan 55% tarwe en 45% veldbonen. Voor een goede bewaring worden de veldbonen wat nagedroogd met een ventilatiewand. Nadien wordt de oogst op het erf behandeld met een hamermolen om er een goed voeder van te maken, waarna het zo kan worden gevoederd.

Triticale en veldboon. De tweede getuigenis kwam van melkveehouder Arjen van Buren. Hij werkt behoorlijk extensief. Zijn bedrijf ligt op hele lichte zandgronden. Hij koos voor de combinatie van zomertriticale (Pozun) met zomerveldboon (Fanfare). De uitzaai gebeurde op 2 maart, een maand vroeger dan bij zijn collega-biooer, en de zaden werden 5 cm diep gelegd. Hier werd 135 kg Fanfare en 60 kg Pozun gezaaid. In de toekomst wil Arjan wat meer triticale gebruiken om meer graan in het eindproduct te krijgen. De teelt werd twee-

maal gewiedegd en kon geoogst worden op 26 juli. Hij oogstte 2,8 ton veldbonen en 1,3 ton triticale. Na de oogst werden de bonen en het graan gescheiden en apart verder verwerkt, gedeeltelijk tot veevoeder en ook als grondstof voor de aanmaak van een vegetarische bitterbal. Er lopen ondertussen ook al onderzoeken om de combinatie te maken tussen veldbonen en mais. In dat geval moeten wel voor een zeer vroeg afrijpend maisras kiezen. Deze combinatie staat nog in zijn kinderschoenen en moet nog verder op punt gesteld worden. ■

Hoe je bioteelt beschermen tegen wildschade?

VOGELAFWEER In de biologische teelt kunnen we de zaaizaden niet behandelen ter bescherming tegen wildschade (vooral kraaiachtigen en houtduiven). Daarom is het belangrijk om naar alternatieven te kijken die de zaailingen kunnen beschermen. Klassiek kennen we het gaskanon, netten, blinkende voorwerpen, ballonnen ... Vogels hebben echter ook eigen geluiden die ze produceren, bijvoorbeeld om elkaar te verwittigen dat ze moeten wegvliegen bij

gevaar. Er bestonden al langer systemen die een bepaald vogelgeluid kunnen nabootsen, maar nu is er ook een nieuw systeem dat eerst detecteert welke soort vogel eraan komt en vervolgens ook de juiste alarmkreten produceert om vogels die komen aanvliegen van het perceel te weren. Een mooie aanvulling voor het afweerarsenaal waar we gebruik van kunnen maken. ■

 www.wilddetect.com

Gebruik van gangbare grondstoffen, een risico?

RESIDUEN Bio probeert de kringlopen te sluiten, maar zolang er onvoldoende biograndstoffen zijn mag er nog gangbaar stro en een beperkt percentage gangbare mest gebruikt worden. Bio-next onderzocht de pesticidenresidu's op deze gangbare inputs. Op tien verschillende biobedrijven werden er stalen genomen. Op het gangbaar stro in de biostallen werden 39 verschillende

residuen teruggevonden, op de gangbare vaste meststalen werden 17 verschillende pesticiden teruggevonden. De gangbare mengmeststalen bleken vrij van residu. Welk risico dit voor de biologische bodems inhoudt, werd niet duidelijk in dit eerder kleinschalige onderzoek, maar men wil graag verder uitspitten of er een cumulatief residu-effect kan optreden. ■

Eveline Driesen

innovatieconsulent Bio-omschakeling
eveline.driesen@innovatiesteunpunt.be

Evelines agendatips

Lerend netwerk: 'Een nieuwe richting op jouw bedrijf?'

Start op 25 en 27 februari in Mechelen en Hasselt

Sla je binnenkort een nieuwe weg in met je bedrijf maar is je focus nog zoek? Schakel je om naar bio, start je met korteketenverkoop, ga je aan de slag met verbreding op je landbouwbedrijf? Kan je nog wat hulp gebruiken met het scherpstellen van je strategie en visie? In het lerend netwerk ligt de focus op het uitwisselen van praktische ervaringen en het leren van elkaar. In drie sessies bespreken we de uitdagingen en scheppen we helderheid in onze plannen.

Vorming 'Bedrijfseconomie van het biomelkveebedrijf'

Op 3 maart van 20 tot 22 uur in Voeren

Je overweegt de stap naar bio, maar twijfelt over het kostenplaatje na een eventuele omschakeling? Je wil graag meer zicht op de bedrijfseconomische cijfers van jouw melkveebedrijf als je de stap zou zetten? Consulent Jan Halewyck (Boerenbond) maakt de vergelijking tussen gangbaar en bio, en toont waar kansen en aandachtspunten liggen.

Het project 'Bio zoekt Boer' is een samenwerking tussen Boerenbond, ABS, BioForum en wordt financieel gesteund door de Vlaamse overheid.